

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Sykové a soudců JUDr. Lenky Ceplové a JUDr. Hany Lojkáskové v právní věci žalobce **Lesy České republiky, s.p.**, se sídlem Hradec Králové, Přemyslova 1106, IČ: 42196451, proti žalovanému **Občanský les v.o.s.**, se sídlem Trhový Štěpánov, IČ: 46355634, zast. JUDr. Janem Peterem, advokátem sídlícím v Benešově, Masarykovo nám. 225, o **zaplacení částky 71.957,- Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Benešově, čj. 10C 1068/2001 – 186 ze dne 23. června 2005 ve znění opravného usnesení téhož soudu z 27. června 2005, čj. 10C 1068/2001 – 190,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se ve znění opravného usnesení **potvrzuje.**

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 5.407,36 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou k soudu I. stupně dne 17.10.2001 domáhal na žalovaném vydání neoprávněného majetkového prospěchu ve výši 71.957,- Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že je podílovým spoluvlastníkem pozemku parc.č.1458/1 – lesní pozemek v úhrnné výměře 124,3887 ha zapsaný na LV č. 650 pro obec a katastrální území Trhový Štěpánov, když podíl žalobce na předmětném pozemku činí 94/1726 po opravě pak 389/8630. Žalobce uvedl, že další spoluvlastníci se vzdali svých nároků na užívání předmětného pozemku ve prospěch žalované společnosti, která byla založena za účelem hospodaření v předmětném lesní porostu. Žalobce nebyl a ani není společníkem žalovaného. Na předmětném pozemku zjistil nahodilou těžbu dřevní hmoty, kterou vyčíslil v únoru 2000

podle příslušných předpisů na částku 71.957,- Kč, jako na něj připadající podíl, když tento podíl nezahrnuje související vynaložené náklady. Na soud se žalobce obrátil poté, co nedošlo k dohodě o řešení vzniklé situace a požadovanou částku přes písemné výzvy žalovaný žalobci neuhradil. V průběhu řízení žalobce vzal žalobu zpět co do částky 55.191,- Kč s tím, že požadoval úhradu částky 16.766,- Kč, když tato částka odpovídá opravené výši spoluvlastnického podílu a žalovaným vyčísleným výnosům z hospodaření na zmíněném pozemku.

Obrana žalovaného spočívala v tvrzení, že žalobce není vlastníkem tvrzeného podílu a ani po opravě výměry v katastru nemovitostí měl žalovaný za to, že žalobce neprokázal řádně skutečnou velikost svého podílu.

Soud I. stupně na základě obšírného a důkladného dokazování dospěl k závěru, že žalobce je podílovým spoluvlastníkem lesního pozemku parc.č. 1458/8 zapsaného pro obec a katastrální území Trhový Štěpánov s ideálním spoluvlastnickým podílem 389/8630. Soud I. stupně při určení výše spoluvlastnického podílu správně vyšel ze stavu zápisu v katastru nemovitostí, kdy poslední zápis byl učiněn v roce 2001, a to na základě dokumentů obsažených ve sbírce listin katastru a vyšel tak z dobré víry ve stav zápisu v katastru nemovitostí, a to za situace, kdy žalovaný nepředložil soudu I. stupně žádné důkazy k prokázání svých tvrzení ohledně nesprávnosti či nepřesnosti ve stanovení spoluvlastnického podílu žalobce.

Při právním posouzení věci pak soud vycházel zejména z ustanovení § 139 odst. 2 obchodního zákoníku (dále jen obch. zák.), podle kterého hospodaření se společnou věcí rozhodují spoluvlastníci většinou počítanou podle velikosti podílu. Při rovnosti hlasů nebo nedosáhne-li se většiny a nebo dohody, rozhodne na návrh kteréhokoliv spoluvlastníka soud. Za hospodaření se společnou věcí se považuje taktéž i její užívání spoluvlastníky, a to podle ustálené judikatury v případě užívání věci ve spoluvlastnictví pouze některým ze spoluvlastníků nad rámec jeho spoluvlastnického podílu, se spoluvlastníci musí vypořádat podle zásad bezdůvodného obohacení.

V souzeném případě pak dospěl soud I. stupně k závěru, že předmětný pozemek byl jako celek dán do užívání obchodní společnosti, jejímiž společníky je většina spoluvlastníků pozemku a jejich podíly převyšují v souhrnu polovinu. Podíloví spoluvlastníci, kteří vystupují v žalovaném jako společníci užívají předmět spoluvlastnictví nad rámec svých spoluvlastnických podílů, čímž jim vzniká bezdůvodné obohacení, ať již materiální nebo jiné. Jelikož žalobce se nepodílí na spoluužívání předmětného pozemku a je krácen na možných výnosech z vlastní hospodaření, je oprávněn požadovat bezdůvodné obohacení od ostatních spoluvlastníků, kteří se na užívání podílejí, avšak nikoliv vůči žalovanému, který užívá pozemek na základě závazkového vztahu se spoluvlastníky. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobce netvrdil a ani neprokazoval uplatnění žalované částky z titulu závazkového vztahu žalovaného a spoluvlastníků a proto s ohledem na uvedené žalobu zamítl s odůvodněním, že žalovaná není v předmětné věci pasivně legitimována.

Soud I. stupně proto ve věci rozhodl tak, že řízení zastavil co do částky 55.191,- Kč pro zpětvzetí žaloby (výrok I.), dále rozhodl o zamítnutí žaloby co do částky 16.766,- Kč a dále co do 10% úroku z prodlení z částky 71.957,- Kč od 1.2.2001 do zaplacení (výrok II.) a rozhodl o nákladech řízení tak, že uznal žalobce povinným zaplatit žalovanému k rukám

právního zástupce žalovaného částku 19.278,- Kč po doplnění opravným usnesením pak rozhodl i o lhůtě plnění, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).

Proti tomuto rozsudku, a to pouze do výroku II. a III. podal včas odvolání žalobce. Žalobce namítá délku soudního řízení, kdy po celou dobu nebyla zpochybněna legitimace žalovaného ani způsobilost být stranou žalovanou. Připomíná, že byla provedena řada důkazů navržených jak žalobcem tak žalovaným, byly provedeny důkazy i samotným soudem. Zdůrazňuje, že žalovaní byli nakloněni i k smírnému vyřešení věci, což dokládá zápisem z jednání, které je součástí spisu. Po celou dobu nikdy nebylo naznačováno, že by se představitelé žalované společnosti necítili být pasivně ve sporu legitimováni. Vytýká soudu I. stupně, že nebyly po zahájení řízení zkoumány podmínky řízení, jak ukládá ustanovení § 114 odst. 1 o.s.ř., neboť jinak by tato závažná skutečnost, kterou na nedostatek pasivní legitimace beze sporu je musel být zjištěn. Vytýká, že soud nesprávně posoudil nejen samotný žalobní návrh, ale především veškeré důkazy a vyjádření, která byla během doby předložena a učiněna. Nesouhlasí s odůvodněním učiněné soudem na str. 3 napadeného rozsudku, když zdůrazňuje, že spor žalobce a žalovaného nevznikl kvůli užívání podílu žalobce žalovaným ani z jiných důvodů majících opodstatnění v ustanovení § 139 odst. 2 občanského zákona. Dále uvádí, že žalobce je profesionální lesnickou organizací, nikdy neusiloval o vlastní užívání svého ideálního podílu, protože to by byl požadavek nesmyslný, nemající žádný účel a nebyl by ani realizovatelný. Zdůrazňuje, že žalobce se od počátku domáhá podílu na zisku a případně i na ztrátě, které vznikají při hospodaření veřejné obchodní společnosti na společném majetku. Domnívá se, že žalovaný zisk případně ztrátu rozděluje mezi všechny spoluvlastníky lesního pozemku kromě žalobce, který je z nějakého důvodu opomíjen. Uvádí, že pouze žalobce není vyrovnáván a ani se po něm nepožaduje podíl na nákladech, ačkoliv má stejné postavení jako jiný spoluvlastníci. Dle odvolatele se jedná o vztah mezi obchodní společností a subjekty, jejichž společný majetek tato společnost užívá, nejedná se tedy o vztah mezi spoluvlastníky, který by bylo možno řešit odkazem na § 139 odst. 2 občanského zákona. Závěrem navrhuje, aby odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se písemně k podanému odvolání žalobce nevyjádřil.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení jemu předcházející (§ 212 o.s.ř.), po projednání věci podle ustanovení § 214 odst. 1 o.s.ř., když neshledal důvod pro opakování dokazování podle ustanovení § 213 o.s.ř., dospěl pak k závěru, že odvolání žalobce je nedůvodné.

Soud I. stupně vycházel z postačujících skutkových podkladů a jím zjištěný skutkový stav (§ 6, § 120 odst. 1, 3 o.s.ř.) nedoznal změn ani v odvolacím řízení, stejně tak soud I. stupně dospěl k správnému závěru právnímu.

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně, ze skutkových závěrů a při posouzení sporu bylo možno vycházet z důkazů provedených v řízení před soudem I. stupně.

Odvolací soud připomíná, že soud I. stupně se správně zabýval, a to velmi obsáhle, aktivní legitimací žalobce, když poměrně velmi obsáhlým dokazováním dospěl k správnému závěru týkajícímu se aktivní legitimace a výše spoluvlastnického podílu žalobce.

Soud I. stupně správně vycházel i z výpisu z obchodního rejstříku žalovaného, když zjistil, že předmětem podnikání žalovaného je právě hospodaření na lesním pozemku parc.č. 1458 v katastrálním území Trhový Štěpánov, když tento je ve spoluvlastnictví žalobce. Z výpisu z obchodního rejstříku pak je zřejmé, že jejími společníky jsou spoluvlastníci předmětného pozemku s celkovým spoluvlastnickým podílem, který převyšuje polovinu. Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku k 2. 1. 1995. Na základě shodných tvrzení účastníků pak vzal soud za prokázané, že je to právě žalovaná společnost, která se svolením svých společníků jako nadpolovičních spoluvlastníků v roce 1999 hospodařila na předmětném pozemku a prováděla na něm těžbu dřevní hmoty.

S ohledem na žalobní tvrzení žalobce, který opíral svůj nárok o vydání neoprávněného majetkového prospěchu, vycházel soud I. stupně při svém právním posouzení správně z § 139 odst. 2 občanského zákoníku.

K žalobnímu petitu pak odvolací soud musí připomenout, že již v důvodové zprávě k zákonu č. 509/1991 Sb., kterým byl měněn, doplněn a upraven občanský zákoník, bylo zdůrazněno, že v ustanoveních § 451, § 545, § 455, § 456, § 458 a § 459 byl změněn dosavadní „neoprávněný majetkový prospěch“ na institut „bezdůvodného bohatení“ a že nové znění těchto ustanovení také soustřeďuje skutkové podstaty bezdůvodného obohacení dříve upravené v různých ustanoveních.

Podle ustanovení § 451 občanského zákona (dále jen obč. zák.), kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat. Bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plnění z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

Před soudem I. stupně bylo nepochybně prokázano, že žalobce je podílovým spoluvlastníkem předmětného lesního pozemku, na kterém hospodaří žalovaný jako veřejná obchodní společnost, která vznikla za účelem hospodaření na tomto pozemku. Je taktéž nepochybné, že předmětná společnost vznikla vůlí nadpoloviční většiny podílových spoluvlastníků, kteří právě prostřednictvím této společnosti realizují svá spoluvlastnická práva.

V praxi zůstává stále aktuální takovýto případ, kdy menšinový podílový spoluvlastník byl fakticky vyloučen z užívání společné věci. Takovýto případ byl řešen již rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 2 Odon 1313/97, v kterém bylo vysloveno, že v takovémto případě platnost vyloučení spoluvlastníka není podmíněna rozhodnutím o náhradě za toto vyloučení (PR 2/2000). Podle tohoto názoru právo spoluvlastníka na náhradu za to, že neužívá společnou věc v rozsahu odpovídajícím jeho spoluvlastnickému podílu je dáno § 137 odst. 1 obč. zák., tj. správa spoluvlastníka podílet se na užívání společné věci v míře odpovídající v jeho podílu. Na řešení obdobného případu jako v souzené věci poukazuje rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 25 Cdo 2616/99, podle kterého podílovému spoluvlastníku, který užívá společnou věc nad rámec svého spoluvlastnického podílu, vzniká bezdůvodné obohacení, za které musí ostatním spoluvlastníkům poskytnout peněžitou náhradu jako ekonomickou protihodnotu toho, co nemůže být vráceno.

V souzeném případě možno tedy odkázat na správné závěry učiněné soudem I. stupně, podle kterého je žalobce oprávněn požadovat bezdůvodné obohacení od ostatních

spoluvlastníků na užívání se podílejících a nikoliv na žalovaném, který je společností zřízenou za účelem faktického hospodaření na předmětném pozemku. Důležité je i to, že žalobce v žalobě ani v průběhu řízení před soudem I. stupně neprokazoval uplatnění žalované částky z titulu závazkového vztahu žalovaného a spoluvlastníků.

S ohledem na shora uvedené zejména s ohledem na popsany skutkový stav dospěl soud I. stupně k správnému právnímu závěru o tom, že žalovaná veřejná obchodní společnost není v předmětné věci pasivně legitimována.

Odvolací soud proto postupoval ve smyslu § 219 o.s.ř. a rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný, a to včetně příslušenství a věcně správného výroku o nákladech řízení potvrdil.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaný byl úspěšný i v odvolacím řízení a žalobce je povinen mu uhradit náklady řízení, které účelně vynaložil. Žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v nákladech na právní zastoupení advokátem, ty činí podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., kdy podle § 2 citované vyhlášky se sazby odměny pro řízení v jednom stupni stanoví z peněžité částky, která je předmětem řízení, nebo podle druhu projednávané věci, dle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 484/2000 Sb. činí sazba odměny v daném případě 7.014,90 Kč, s ohledem na skutečnost, že advokát žalovaného učinil v odvolacím řízení pouze jediný úkon právní služby s ohledem na § 18 odst. 1 vyhlášky č. 484/2000 Sb. soud sníží sazbu odměny o 50%, tedy na částku 3.510,- Kč. Dále pak 1 režijní paušál za účast při odvolacím jednání 75,- Kč (ust. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), dále 6 půlhodin za ztrátu času (§ 14 odst. 3 vyhl.č. 177/1996 Sb.) ve výši 300,- Kč, dále žalovanému náleží náklady jízdného podle § 7 odst. 1 vyhl.č. 119/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů přísluší za každý km jízdy sazba základní náhrady a na náhrada za spotřebované pohonné hmoty, když zástupce žalovaného se osobně účastnil odvolacího jednání, z uvedeného je zřejmé, že absolvoval cestu z místa sídla advokáta z Benešova k procesnímu soudu do Prahy a zpět při celkové vzdálenosti 104 km, osobním vozem Toyota Karina E, SPZ [REDAKCE], když velký technický průkaz založil do spisu. Celkové náklady cestovního činí 624,- Kč, dále pak parkovné ve výši 35,- Kč. Náklady odvolacího řízení činí úhrnem 4.544,- Kč. Za situace, kdy právní zástupce žalovaného doložil osvědčení o tom, že plátcem daně, nutno tyto náklady zvýšit o 19% DPH, která činí 863,36 Kč. Celkové náklady odvolacího řízení žalovaného tedy činí včetně DPH částku 5.407,36 Kč a byly přisouzeny v obecné pariční lhůtě (§ 160 odst. 1 věta první před středníkem o.s.ř.) a na zákonné platební místo (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

V Praze dne 24. ledna 2006

Za správnost vyhotovení:
Zollmannová [REDAKCE]

Předsedkyně senátu
JUDr. Ivana Syková, v.r.